

Til lovforslag nr. L 6. Betænkning afgivet af Skatte- og Afgiftsudvalget den 13. december 1987

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af ligningsloven

(Forbedring af konkurrenceevnen)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til skatteministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Udvalget har endvidere modtaget skriftlige henvendelser fra:

Erhvervenes Skatsekretariat,

Foreningen af Danske Eksportvognmænd og

Kaj Drejjer & Partners.

En af disse henvendelser og ministerens kommentarer hertil er optrykt som bilag til denne betænkning.

Der er af skatteministeren stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Skatteministeren har over for udvalget oplyst, at han i forlængelse af vedtagelsen af dette lovforslag vil igangsætte en samlet vurdering af den skattemæssige behandling af beløb, som skattepligtige modtager i forbindelse med direkte tilskudsordninger.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af Socialistisk Folkepartis og Fremskridtspartiets medlemmer) lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling, men kan dog stemme for de stillede ændringsforslag.

Mindretallet henviser som et alternativ til dette og de andre lovforslag i eksportpakken til det af Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti offentliggjorte notat af 8. december 1987 om en alternativ erhvervs- og strukturpolitik. Væsentlige dele af dette notat er gengivet i det følgende:

På det erhvervs- og strukturpolitiske område er Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti enige på følgende områder:

Udviklingsprogrammer

Det informationsteknologiske og det bioteknologiske udviklingsprogram videreføres, og der gennemføres et materialeteknologisk udviklingsprogram. Det informationsteknologiske udviklingsprogram skal dog målrettes mere, end det er tilfældet i dag.

Sideløbende med de teknologiske udviklingsprogrammer skal der gennemføres en række behovsstyrede udviklingsprogrammer f.eks. på områderne miljøteknologi, arbejdsmiljøteknologi, vedvarende energi og energibesparelse, levnedsmiddelteknologi, byggeri og byfornyelse, ulandsteknologi, ældre- og handicapforsorg, sundhedsteknologi, transport, akvakultur og forskellige eksperimenter med ny teknologi. Disse udviklingsprogrammer udformes i et samarbejde mellem Industriministeriet og det relevante fagministerium og skal både omfatte en sikring af markeder for ønskede produkter

ålf000006987

og teknologier og en produktudvikling i tilknytning hertil.

Som led i en mere aktiv strukturpolitik oprettes et analyse- og planlægningsinstitut i Industriministeriet.

I alle de nævnte udviklingsprogrammer skal teknologivurdering indgå som et integreret led.

Udviklingskontrakter

Både i forbindelse med udviklingsprogrammerne og i forbindelse med offentlige indkøb i almindelighed skal der sættes langt mere på offentlige udviklingskontrakter. Der skal gøres en indsats for, at offentlige styrelser i langt højere grad end hidtil udbyder udviklingskontrakter forud for større indkøb. Som hovedregel skal indholdet af udviklingskontrakterne udformes af de relevante styrelser – og de ansatte i styrelserne skal inddrages heri – ligesom udviklingsarbejdet skal betales af styrelserne i samarbejde med Industriministeriet, og ejendomsretten til patenter og lignende skal tilhøre de betalende myndigheder.

Så vidt muligt skal udviklingskontrakterne udbydes som samarbejdsprojekter, hvor mindre virksomheder drages ind i et udviklingsarbejde i samarbejde med større virksomheder, ATV-institutter, teknologiske institutter eller andre større samarbejdspartnere.

I tilfælde, hvor offentlige styrelser og private virksomheder finder sammen om et fælles udviklingsarbejde, skal den offentlige styrelse have tilbagebetaling af sit udlæg i form af licensafgifter.

Der skal skabes bedre muligheder for udstationering af offentligt ansatte i private virksomheder i forbindelse med udviklingsarbejde, og der skal skabes mulighed for joint ventures mellem offentlige styrelser og private virksomheder i forbindelse med produktion. Hvis en styrelse ikke kan finde en privat samarbejdspartner til oprettelse af ny produktion, skal den selv kunne gå i gang.

Der skal gøres en indsats for større offentlig udlægning af patenter, og reglerne i forbindelse hermed skal gøres klarere. Der skal oprettes et offentligt datasystem med et register over patenter og licensmuligheder.

Lokal erhvervs politik

Kommunalfuldmagten oplødes, så kommuner og amtskommuner får mulighed for at deltage i oprettelse af handelshuse, oprette iværksættercentre og lokale videncentre og designcentre, oprette offentlig produktion samt oprette joint ventures i samarbejde med lokale iværksættere.

Det teknologiske servicenet udvides med lokale og regionale erhvervscentre, bl.a. gennem en udbygning af TIC-centrene.

Basistilskuddene til institutterne under det teknologiske servicenet føres tilbage til niveauet før den borgerlige regerings nedskæringer.

Beskæringerne i egnsudviklingsstøtten skal genoprettes. Samtidig skal ordningen omlægges, så vægten i mindre grad lægges på tilskud til anlægsinvesteringer og i højere grad på støtte til regionale og lokale serviceordninger. Med henblik herpå kan en del af midlerne overføres til regionale og lokale erhvervsfonde.

Der oprettes en statslig fond til en særlig indsats i lokalområder, der rammes ekstraordinært hårdt af arbejdsløshed ved lukning af større virksomheder.

Eksport

Der oprettes en systemeksportpulje, der skal finansiere offentlige styrelser deltagelse i systemeksport. Et særligt systemeksportkontor skal bistå offentlige styrelser med systemeksport og udføre opsøgende arbejde. Systemeksportcirkulæret ændres, så offentlige styrelser og private virksomheder kan samarbejde på lige vilkår.

Eksportuddannelserne udvides samtidig med, at udbudet forenkles, så det gøres mere overskueligt. Der gennemføres intensive kurser i markedsføring på konkrete markeder. Humanister med viden om fremmede kulturer inddrages i højere grad i uddannelserne.

Der kan overvejes en maksimumsgrænse for, hvor meget den enkelte virksomhed kan modtage i eksporttilskud. Til gengæld bør tillades højere tilskudsprocenter i forbindelse med særlige eksportfremstød. Tilskuddene skal tilbagebetales, når eksportfremstødet lykkes.

Der skal oprettes flere industriattaché- og eksportstipendiatstillinger. Samarbejdet mellem Industriministeriet og Udenrigsministeriets eksportafdelinger skal udvides.

Den øjeblikkelige konkurrenceevne

De to partier er enige om, at der er væsentlige akutte problemer med konkurrenceevnen, men er samtidig enige om, at forsøg på at løse disse akutte problemer ved hjælp af generelle skattelættelser til erhvervslivet uden initiativer til gennemførelse af en langsigtet strukturpolitik og til demokratisering af erhvervslivet mangler tilstrækkelige perspektiver.

Et *andet mindretal* (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget ved dettes 3. behandling.

Resultatet af Marienborgmødet den 6. december 1987 blev katastrofale forringelser af samfundsøkonomien i almindelighed og statsfinanserne i særdeleshed. Herefter må udvises endnu strengere disciplin med offentlige udgifter, end forholdet var før katastrofen, og det er derfor tvivlsomt, om der i den nye situation er råd til de i lovforslaget omhandlede foranstaltninger.

Dertil kommer, at lovforslagets væsentligste styrke lå i en tæt forbindelse med de forbedrede afskrivningsregler i forslag til lov om ændring af afskrivningsloven. (Førsteårsafskrivninger m.v.) (L 7), men efter at Marienborgaftenen har sat dette væsentlige element i fryseboksen, må Fremskridtspartiet optage sin holdning til lovforslaget til fornyet overvejelse og kan derfor først meddele sin stilling til 3. behandling.

Ændringsforslag

Af *skatteministeren* tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af FP):

Til § 1

1) *Nr. 1* udgår.

2) I den under *nr. 4* foreslåede § 8 G indsættes efter stk. 2, som nyt stykke:

»Stk. 3. Ekstrafradraget efter stk. 1 ydes kun på grundlag af udgifter, der er afholdt til projekter, der er godkendt inden udgangen af 1989.«

Til § 2

3) Paragraffen affattes således:

»§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Stk. 2. § 1, nr. 2-5, har virkning fra og med indkomståret 1988.

Stk. 3. § 1, nr. 6 og 7, har virkning fra og med 1. januar 1988.

Stk. 4. § 1, nr. 8-10, har virkning for indkomst, hvortil der erhverves endelig ret den 1. januar 1988 eller senere.«

Bemærkninger

Til nr. 1

Tilskud til eksportfremme er efter de gældende regler skattepligtig indkomst for virksomhederne. De udgifter, der er omfattet af tilskuddene, er samtidig fradragsberettigede. I meget begrænset omfang har der været tilbagebetalingsordninger. I disse tilfælde har virksomhederne kunnet fradrage de beløb, som skulle tilbagebetales, fordi de oprindeligt var skattepligtige.

Efter lovforslaget L 6 skal eksporttilskud ikke længere være skattepligtig indkomst for virksomhederne. Udgifter, der er dækket af det modtagne tilskud, skal dog fortsat kunne fradrages ved indkomstopgørelsen. Tilskud, der skal tilbagebetales, vil ikke længere være fradragsberettigede for virksomhederne.

Som nævnt har der tidligere i meget begrænset omfang eksisteret tilbagebetalingsordninger. I efteråret 1987 er der fastsat nye retningslinier for eksportfremmeordningen. Efter disse skal tilskud tilbagebetales, hvis det er muligt at knytte tilbagebetalingen til ordrer eller kontrakter, der er et resultat af det støttede fremstød, eller der på anden måde opstår indtægter

ved fremstødet. Tilbagebetalingsordningen har derved fået en generel karakter, og det oprindelige forslag om skattefritagelse ved modtagelsen vil således i realiteten for virksomhederne kun medføre en rentefordel. Hermed synes der ikke længere at være grundlag for at gennemføre undtagelsen fra de gældende skatteregler, og forslaget udgår derfor.

I det omfang tilbagebetaling finder sted ifølge de nye retningslinjer, ville den i L 6 foreslåede skattefrihed for eksportfremmetilskud ikke medføre provenutab, fordi fradragsretten for tilbagebetalingsbeløb samtidig ville bortfalde. På denne baggrund knytter der sig ikke nævneværdige provenumæssige konsekvenser til, at skattefriheden ikke gennemføres.

Til nr. 2

Ekstrafradraget på 25 pct. for udgifter afholdt til deltagelse i bestemte forskningsprojekter er ment som en slags præmie til de deltagende selskaber. Ændringsforslaget er en indskrænkning af det oprindelige forslag, idet ændringsforslaget medfører, at ekstrafradraget kun kan opnås på udgifter til projekter, der er godkendt inden udgangen af 1989. Det er således projektet, der skal være godkendt inden 1989. Udgifter, der afholdes efter 1989, vil således give anledning til ekstrafradraget, så længe projektet løber.

Til nr. 3

Der er tale om konsekvensændringer.

Jytte Hilden (S) Stavad (S) fmd. Erling Christensen (S) Pia Gjellerup (S) Helen Beim (S)

Bjørn Poulsen (SF) Bente Søltoft (SF) Jens Thoft (SF) Aagaard (KF) Kirkegaard (KF)

Engell (KF) Pernille Sams (KF) Svend Heiselberg (V)

Skrumager Skau (V) nfmd. Bente Juncker (CD) Glistrup (FP) Aase Olesen (RV)

Partierne KRF og FK havde ikke medlemmer i udvalget.

Henvendelse til udvalget fra Erhvervenes Skatteseekretariat og ministerens kommentarer hertil

Erhvervenes Skatteseekretariat
11. december 1987

Til Folketingets Skatte- og Afgiftsudvalg

Vedrørende lovforslag nr. L 6 om ændring af ligningsloven

Erhvervenes skatteseekretariat skal hermed tillade sig at henlede Skatte- og Afgiftsudvalgets opmærksomhed på, at der i bemærkningerne til ovennævnte lovforslag på et enkelt punkt anlægges en fortolkning, der efter skatteseekretariatets opfattelse strider mod lovtæksten og rimelighedsbetragtninger.

Lovforslaget indeholder i nr. 8 og 10 nogle lempelser af skattefritagelsesreglen i ligningslovens § 33 A vedr. lønindkomst erhvervet under udlandsophold af mere end 6 måneders varighed. Dels inddrages offentligt ansatte, der udsendes i forbindelse med systemeksport, under fritagelsesreglen, dels gives der adgang til halv skattefritagelse i tilfælde, hvor arbejdslandet efter en beskædningsaftale er afskåret fra at beskatte lønindkomsten (typisk fordi opholdet i det pågældende land i vedkommende indkomstår har strakt sig over mindre end 183 dage).

Det fremgår af lovforslagets § 2 stk. 4, at de nye regler har virkning for *indkomst, hvortil der erhverves endelig ret den 1. januar 1988 eller senere*. Dette synes at måtte føre til, at lønmodtagere, der er udrejst i 1987, og hvis udlandsophold i 1987 og 1988 sammenlagt opfylder 6 måneders kravet efter § 33 A stk. 1, er omfattet af de lempeligere regler for så vidt angår den del af udlandslønnen, der er erhvervet 1. januar 1988 eller senere.

Af bemærkningerne til lovforslagets § 2 fremgår det imidlertid, at personer, der den 1. januar 1988 allerede opholder sig i udlandet, kun kan anvende de lempeligere regler, hvis de har opholdt sig i udlandet i mere end 6 måneder *regnet fra 1. januar 1988*.

Dette resultat kan ikke – eller i hvert fald kun med stor vanskelighed – udledes af lovtæksten, der efter naturlig læsning må forstås således, at ikrafttrædelsesdatoen 1. januar 1988 går på lønindkomsten og ikke på 6-måneders kravet i stk. 1. En fastholdelse af den fortolkning, der er kommet til udtryk i bemærkningerne, må befrygtes at give anledning til retsusikkerhed og klager fra udstationerede lønmodtagere, der på baggrund af lovtæksten er kommet til det resultat, at de er omfattet af de nye, lempeligere regler for så vidt angår 1988-lønnen.

Hertil kommer, at også baggrunden for lovforslagets fremsættelse taler for den sidstnævnte fortolkning. Selvom det må antages at have været et væsentligt motiv gennem forbedrede skattevilkår at motivere til *udsendelse* af eksportmedarbejdere m.v., må de hensyn, der ligger bag lovforslaget, også omfatte virksomhedernes og medarbejdernes dispositioner med hensyn til længden af udstationeringen for medarbejdere, der allerede er udsendt i 1987. Det er eksempelvis i relation til § 33 A stk. 4 af væsentlig betydning for beslutningen om at forlænge udlandsopholdet for en medarbejder, der måske er udsendt i 1986, med 4–5 måneder

ind i 1988, om lønnen er omfattet af reglen om halv skattefritagelse eller ej.

På denne baggrund anmoder skatsekretariatet om, at det i forbindelse med lovforslagets færdigbehandling bliver præciseret, at ikraft-

trædelsesbestemmelsen i § 2 stk. 4 skal fortolkes således, at den alene rummer den begrænsning, at lønindkomst erhvervet før 1. januar 1988 ikke omfattes af de lempeligere regler.

Med venlig hilsen

Steen Askholt

Skatteministeriet
11. december 1987

Til Folketingets Skatte- og Afgiftsudvalg

Erhvervenes Skatteseekretariat har den 10. december 1987 rettet henvendelse til udvalget vedrørende L 6 – forslag til lov om ændring af ligningsloven (forbedring af konkurrenceevnen) (L 6 – bilag 19).

Erhvervenes Skatteseekretariat giver i henvendelsen udtryk for, at der er en fortolkningsmæssig uoverensstemmelse mellem ikrafttrædelsesbestemmelsen i lovforslagets § 2, stk. 4, og bemærkningerne hertil. Erhvervenes Skatteseekretariat anmoder derfor om en tydeliggørelse af reglen i § 2, stk. 4.

Henvendelsen giver anledning til følgende kommentar:

Ligningsloven indeholder regler om skattefritagelse vedrørende lønindkomst under udlandsophold af mere end 6 måneders varighed. Lovforslaget indeholder forslag til lempelse af beskattningen af sådan lønindkomst.

Det fremgår af § 2, stk. 4, i lovforslaget, at disse lempelser skal finde anvendelse på lønindkomst, hvortil der er erhvervet endelig ret den 1. januar 1988 eller senere.

Afgørende for, om de nye lempelsesregler kan bruges på lønindkomsten, er, at den skattepligtige har opholdt sig i udlandet i mindst 6 måneder, og at lønindkomsten er erhvervet endeligt den 1. januar 1988 eller senere.

Det er derimod ikke afgørende, om 6 måneders perioden er påbegyndt før eller efter den 1. januar 1988. I tilfælde, hvor den skattepligtige f.eks. opholder sig i udlandet fra 1. oktober 1987 til 1. april 1988, vil de nye lempelsesregler kunne bruges på den del af indkomsten, der er erhvervet endeligt den 1. januar 1988 eller senere.

ANDERS FOGH RASMUSSEN

/Anders Willumsen